

ชื่อภาคนิพนธ์ : ความคิดเห็นของประชาชนต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และน้ำ
บริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำแม่สรวย ตำบลแม่สรวย
อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย
ชื่อผู้เขียน : นายบัญชา รามศิริ
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปีการศึกษา : 2549

การศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และน้ำ
บริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำแม่สรวย ตำบลแม่สรวย อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์
2 ประการได้แก่ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และน้ำ
บริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำแม่สรวย ตำบลแม่สรวย อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย และ 2) เพื่อศึกษาปัจจัย
ที่ส่งผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และน้ำ บริเวณลุ่มน้ำแม่สรวย
ตำบลแม่สรวย อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจาก
ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำแม่สรวย ตำบลแม่สรวย อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย จำนวน
275 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test
และ F-test (One Way ANOVA)

ผลการศึกษา

พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 42.63 ปี โดยที่กลุ่มตัวอย่าง
เกือบครึ่งหนึ่ง เป็นผู้ที่มีอายุ 41- 50 ปี ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีสถานภาพสมรสอยู่ด้วยกัน มีการศึกษา
ไม่เกินระดับประถมศึกษา และมีอาชีพหลักเป็นเกษตรกร (ทำนา ทำไร่ ทำสวน) มีรายได้ครอบครัว
เฉลี่ยเท่ากับ 2,678.55 บาทต่อเดือน โดย เป็นผู้ที่มีรายได้ครอบครัวต่อเดือนตั้งแต่ 2,500 บาทลงไป
มากที่สุด ส่วนใหญ่ เป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่นานเกิน 20 ปี โดยเป็นผู้ที่ไม่เคยได้รับการอบรมเลย
และไม่ได้เป็นสมาชิกหรือกรรมการกลุ่มใดเลย มากที่สุด

กลุ่มตัวอย่างมีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้และน้ำในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรน้ำ อยู่ในระดับปานกลาง และมีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้ อยู่ในระดับน้อย

การรับรู้สภาพปัญหาของทรัพยากรธรรมชาติในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และน้ำ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการอนุรักษ์ในภาพรวมและในทุกด้านว่ามีความเหมาะสมมาก โดยด้านมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมมากที่สุด ได้แก่ ด้านความสำคัญและประโยชน์ รองลงมาได้แก่ ด้านแนวทางและวิธีการอนุรักษ์ และด้านความร่วมมือในการอนุรักษ์ ตามลำดับ

ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และน้ำ ได้แก่ อาชีพหลัก การได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร

ข้อเสนอแนะ

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการสนับสนุนงบประมาณและบุคลากร รวมถึงมีการกำหนดแผนงาน โครงการอนุรักษ์ในพื้นที่อย่างต่อเนื่องและพอเพียง
2. ควรมีการฝึกอบรมความรู้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ให้มากขึ้น รวมถึงให้ความรู้เกี่ยวกับความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่ถูกวิธี รวมถึงโทษและผลกระทบของปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. ควรมีการสนับสนุนการรวมกลุ่มทางสังคมให้มากขึ้น เพื่อเป็นการพัฒนาคนในพื้นที่ รวมถึงเพื่อมีการติดต่อกับประสานงานกันทั้งภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม เพื่อให้เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ในพื้นที่มากขึ้น
4. ควรมีการประสานความร่วมมือกับชุมชนในการอนุรักษ์ให้มากยิ่งขึ้นในทุกด้าน โดยอาจประสานงานกับผู้นำชุมชนให้เข้ามามีบทบาทในการเป็นผู้นำการอนุรักษ์

The two objectives of the study were 1) to survey the people's opinion on water and forest resource conservation in the Mae Srouy Watershed area, Mae Srouy Subdistrict, Mae Srouy District, Chiangrai Province, and 2) to identify the factors affecting their opinion on this matter. A questionnaire was used to collect the data from 275 people in the Mae Srouy watershed area, Mae Srouy Subdistrict, Mae Srouy District, Chiangrai Province. The statistics for data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test (One Way ANOVA).

Findings

Most of the people in the study were male. The average age was 42.63. Almost half of them were 41-50 years of age. Most were married and lived with their spouses. Their education was not higher than primary school. They were farmers (rice fields, plantations, and orchards) . The family income was 2,678.55 baht a month on an average. The majority had an income of 2,500 baht or less and lived in the area for more than 20 years. Most had never attended any training course, nor were they members of any group or committee.

Overall, the samples gained benefits from water and forest resources at a moderate level. In fact, they gained benefit from water resources at a moderate level and from forest resources at a low level.

They were aware of the natural resource problems at a moderate level.

The sample group thought that the overall conservation and its individual aspects were very suitable. The most suitable aspect was the importance and usefulness of water and forest resource conservation, followed by conservation guidelines and methods, and cooperation in the conservation, respectively.

The factors affecting the people' opinion in water and forest resource conservation were primary occupation, training on conservation and benefit gained from water and forest resources.

Recommendations

1. Agencies concerned should give adequate support in terms of budget and personnel. A plan for implementing the water and forest resource project in the area should be established and carried out continuously.

2. The people in the area should be educated about the importance of natural resources and the environment and the effective use and the correct conservation method, including the adverse impact of the natural resource and environmental problems

3. The people should be encouraged to form social groups and to contact within and among the groups to participate more in conserving natural resources and the environment.

4. Agencies concerned should seek more cooperation from local people in all aspects by, for example, coordinate, with community leaders to play a leading role in conserving water and forest resources.